

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
Кафедра економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи

В.В Костін

“ _____ ” _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка суб'єктів господарювання

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність **075 Маркетинг ОПІ Маркетинг**

(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення **Економіки і управління**

(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма «Економіка суб'єктів господарювання» підготовки
бакалавра зі спеціальності 075 Маркетинг ОПІ Маркетинг
(назва навчальної дисципліни)

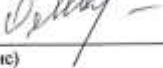
„26” 08 2021 року – 14 с.

Розробники: PhD з економіки, ст. викл. Яковенко Я.Ю.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки

Протокол від “26” 08 2021 року № 1

Завідувач кафедри економіки

“26” 08 2021 року

(підпис) (Маслак О.І.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією КрНУ за спеціальністю 075 Маркетинг
(шифр, назва)

Протокол від “26” 08 2021 року № 1

Голова
(підпис) І.М. Труніна
(ініціали, прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання повна/скорочена
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і назва)	Цикл дисциплін професійної підготовки	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 075 Маркетинг	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2,8	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		26 год.	
		Практичні, семінарські	
		24 год.	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		100 год.	
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: іспит			

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів сукупності знань та навичок використання наукового інструментарію теорії та практики господарювання, конкретних форм і методів управління, принципів формування й використання виробничого потенціалу; взаємодії всіх видів ресурсів, організацій та ефективності виробничо-комерційної діяльності суб'єктів господарювання.

Завдання: вивчення господарських процесів, що відбуваються у виробничо-комерційних системах підприємств; закріплення комплексу економічних знань і засвоєння досягнень; теорії та практики управління діяльністю суб'єктів господарювання; вивчення видів і організаційно-правових форм підприємницької діяльності; опанування основних методів розрахунку ефективності використання ресурсів підприємства; розкриття шляхів формування конкурентоспроможності суб'єктів господарювання.

1.3. Компетентності та програмні результати навчання.

Вивчення навчальної дисципліни дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності:

- ЗК 7 - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК 12 - здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- СК 7 - здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів;
- СК 8 - здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності;
- СК 11 - здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків;
- СК 13 - здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в кросфункціональному розрізі.

Засвоєння змісту навчальної дисципліни забезпечує формування таких
програмних результатів:

- ПРН 2 - аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності;
- ПРН 4 - збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію;
- ПРН 5 - виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів;
- ПРН 8 - застосовувати інноваційні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища;
- ПРН 10 - пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта;
- ПРН 11 - демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин (в т. ч. лекції – 26 год, практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.), 5 кредитів ECTS.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Підприємство як суб'єкт господарювання

Тема 1. Теорії підприємств і основи підприємництва

1. Соціально-економічна характеристика підприємництва.
2. Еволюція наукових теорій економіки підприємства та їх загальна характеристика.

Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми

1. Створення підприємства і порядок його реєстрації..
2. Особливості функціонування малого підприємства.

Тема 3. Зовнішнє середовище функціонування суб'єктів господарювання

1. Вплив зовнішнього середовища на діяльність суб'єктів господарювання.
2. Макросередовище функціонування та його основні чинники.

Тема 4. Структура та управління підприємством

1. Поняття і сутність системи управління підприємством.
2. Функції управління підприємством.
3. Методи управління діяльністю підприємства.
4. Організаційні структури управління підприємством.
5. Корпоративне управління.

Тема 5. Ринок і продукція

1. Конкурентоспроможність товару та її показники.
2. Товарна і цінова політика підприємства.

Тема 6. Планування діяльності суб'єктів господарювання

1. Прогнозування розвитку суб'єктів господарювання.
2. Методологічні основи планування.
3. Стратегія розвитку і бізнес-плани підприємств (організацій).
4. Тактичне та оперативне планування діяльності.

Тема 7. Персонал, продуктивність і оплата праці

1. Продуктивність праці персоналу.
2. Мотивація трудової діяльності працівників.
3. Оплата праці: сутність, функції, державна політика, загальноорганізація.
4. Застосовувані форми та системи оплати праці робітників виробничих підприємств.
5. Доплати і надбавки до заробітної плати та організація преміювання персоналу.
6. Участь працівників у прибутках підприємства (організації).

Змістовий модуль 2. Результати та оцінка ефективності діяльності суб'єктів господарювання

Тема 8. Інвестиційна діяльність суб'єктів господарювання

1. Економічна сутність інвестицій та інвестиційної діяльності.
2. Класифікація інвестицій.
3. Структура і планування капітальних вкладень.
4. Оцінювання економічної ефективності інвестицій.

Тема 9. Інноваційна діяльність суб'єктів господарювання

1. Загальна характеристика інноваційних процесів
2. Науково-технічний прогрес, його загальні та пріоритетні напрями
3. Організаційний прогрес.
4. Оцінка ефективності технічних та організаційних нововведень.

Тема 10. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства

1. Характеристика техніко-технологічної бази виробництва.
2. Організаційно-економічне управління технічним розвитком підприємства.
3. Лізинг як форма оновлення технічної бази виробництва.

4. Формування та використання виробничої потужності підприємства.

Тема 11. Організація виробництва і забезпечення якості продукції

1. Операційна діяльність та принципи її організації.
2. Характеристика різних типів виробництва.
3. Способи поєднання операцій технологічного циклу.
4. Забезпечення якості продукції.

Тема 12. Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація

1. Трансформація і реструктуризація підприємств.
2. Оптимізація бізнес-процесів підприємства.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		о	л	п	лаб	інд		с.р.	л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Виникнення, сутність та правові засади підприємництва													
Теорії підприємств і основи підприємництва	12	2	2			8							
Види підприємств, їх організаційно-правові форми	12	2	2			8							
Зовнішнє середовище функціонування суб'єктів господарювання	12	2	2			8							
Структура та управління підприємством	12	2	2			8							
Ринок і продукція	12	2	2			8							
Планування діяльності суб'єктів господарювання	12	2	2			8							
Персонал, продуктивність і оплата праці	12	2	2			8							
Разом за змістовим модулем 1	84	14	14			56							
Змістовий модуль 2. Організаційно-економічний механізм управління та регулювання підприємницької діяльності													
Інвестиційна діяльність суб'єктів господарювання	15	3	2			10							
Інноваційна діяльність суб'єктів господарювання	15	3	2			10							

Техніко- технологічна база та виробнича потужність підприємства	12	2	2			8					
Організація виробництва і забезпечення якості продукції	12	2	2			8					
Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація	12	2	2			8					
Разом за змістовим модулем 2	66	12	10			44					
ІНДЗ (к/р)											
Усього годин	150	26	24			100					

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Теорії підприємств і основи підприємництва	2	
2	Види підприємств, їх організаційно-правові форми	2	
3	Зовнішнє середовище функціонування суб'єктів господарювання	2	
4	Структура та управління підприємством	2	
5	Ринок і продукція	2	
6	Планування діяльності суб'єктів господарювання	2	
7	Персонал, продуктивність і оплата праці	2	
8	Інвестиційна діяльність суб'єктів господарювання	2	
9	Інноваційна діяльність суб'єктів господарювання	2	
10	Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства	2	
11	Організація виробництва і забезпечення якості продукції	2	
12	Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація	2	
	Разом	24	

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

		Ден.	Заочне

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	
1	Теорії підприємств і основи підприємництва	8	
2	Види підприємств, їх організаційно-правові форми	8	
3	Зовнішнє середовище функціонування суб'єктів господарювання	8	
4	Структура та управління підприємством	8	
5	Ринок і продукція	8	
6	Планування діяльності суб'єктів господарювання	8	
7	Персонал, продуктивність і оплата праці	8	
8	Інвестиційна діяльність суб'єктів господарювання	10	
9	Інноваційна діяльність суб'єктів господарювання	10	
10	Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства	8	
11	Організація виробництва і забезпечення якості продукції	8	
12	Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація	8	
	Разом	100	

9. Індивідуальні завдання

10. Методи навчання: використовуються індивідуальні завдання, словесні доповіді, задачі, реферати.

11. Методи контролю: опитування, тестування, ситуаційні завдання, задачі.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Вид занять	Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					Сума
	T1	T2/3	T4/5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	
Лекції	1,5	1,5	1,5	0,75	0,75	1,0	1,0	0,75	0,75	0,5	10
Практичні заняття	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	30
Поточний контроль:											
реферат	1,5	1,5	1,5	0,75	0,75	1,0	1,0	0,75	0,75	0,5	10
опитування	1,5	1,5	1,5	0,75	0,75	1,0	1,0	0,75	0,75	0,5	10
індивід. завдання	1,5	2,0	2,0	1,5	1,5	3,5	3,5	1,5	1,5	1,5	20
тести	1,5	2,0	2,0	1,5	1,5	3,5	3,5	1,5	1,5	1,5	20
Усього											100

Приклад за виконання курсового проекту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до ____	до ____	до ____	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Яковенко Я.Ю. Методичні вказівки щодо самостійної роботи та виконання контрольних робіт з навчальної дисципліни «Економіка суб'єктів господарювання» для студентів денної та заочної форм навчання освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 075 Маркетинг. – Кременчук: КрНУ, 2021.
2. Яковенко Я.Ю. Методичні вказівки щодо практичних занять з навчальної дисципліни «Економіка суб'єктів господарювання» для студентів денної та заочної форм навчання освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 075 Маркетинг. – Кременчук: КрНУ, 2021.

14. Рекомендована література

Базова

1. Бандурка О. М., Ковальов Є. В., Садиков М. А., Маковоз О. С. Економіка підприємства: навчальний посібник. – Харків: ХНУВС. – 2017. – 192 с.
2. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника. – Суми: Університетська книга, 2019. – 864 с. розділ 15.1. – с. 398-404
3. Економіка підприємства: магістерський курс. Підручник. Частина I (розділ: Управління проектами)/ За ред. професорів Загірняка М.В., Перерви П.Г., Маслак О.І. – Кременчук: ТОВ «Кременчуцька міська друкарня», 2015. – 736 с.
4. Посохов І. М. Дюжев В. Г., Сусліков С. В., Тимофєєва К. О. Економіка підприємства: навч. посіб. М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. «Харків. Політехн. ін-т». – Харків: НТУ «ХП», 2016. – 380 с.
5. Романченко Н. В., Кожемякіна Т. В., Пічик К. В. Економіка підприємства: навчальний посібник. – Київ: НаУКМА, 2018. - 343 с. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/15771>
6. Юрченко Н. Б., Кравчук Р. С., Запухляк І. Б., Василик І. І. Економіка підприємства : навчальний посібник. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. – 377 с. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://chitalnya.nung.edu.ua/node/4873>

Допоміжна

1. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О. та ін. Основи підприємництва: підручник / під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 493 с. URL: https://mgu.edu.ua/docs/biblioteka/osnovi_pidp.pdf
2. Бойчик І. М. Економіка підприємств : Навчальний посібник. – К. :

Кондор, 2016. – 378 с.

3. Гришко Н.Є. Розвиток методичного інструментарію управління техніко- технологічною підсистемою економічної безпеки машинобудівного підприємства. Ефективна економіка. – 2015. – № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>.

4. Кузьмин В. М. Економіка підприємства та управлінська економіка : практикум. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2019. – 51 с. URL: <http://chitalnya.nung.edu.ua/node/5476>

5. Механізм кредитування суб'єктів господарювання аграрного сектору в Україні: Монографія / Л.В. Синяєва, Н.Г. Радченко, О.О. Яцух – Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2018. - 220 с.

6. Розвиток суб'єктів господарювання України: сучасні реалії та перспективи: колективна монографія / за заг. ред. Л.М. Бандоріної, Л.М.Савчук. – Дніпро: Пороги, 2017. – 488 с.

7. Соломіна Г. В. Економіка підприємства : практикум. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. – 142 с.

8. Яковенко Я.Ю. Теоретичні і практичні аспекти стійкого розвитку підприємств в умовах невизначеності економічного середовища. / О. І. Маслак, Я. Ю. Яковенко, П. І. Сокуренько // Молодий вчений. – 2017. – №4(44). – С. 710-715.

9. Y.Yakovenko. Diagnostics of the stability states of enterprises and the limits of their tolerance. / A. Kasych, M. Vochozka, Y.Yakovenko // Quality – Access to Success, Vol. 20 Issue 172, p. 3-12 (Scopus; Q3).

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Річна фінансова звітність підприємств. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України. Офіційний сайт. URL: Режим доступу: <http://www.smida.gov.ua/>